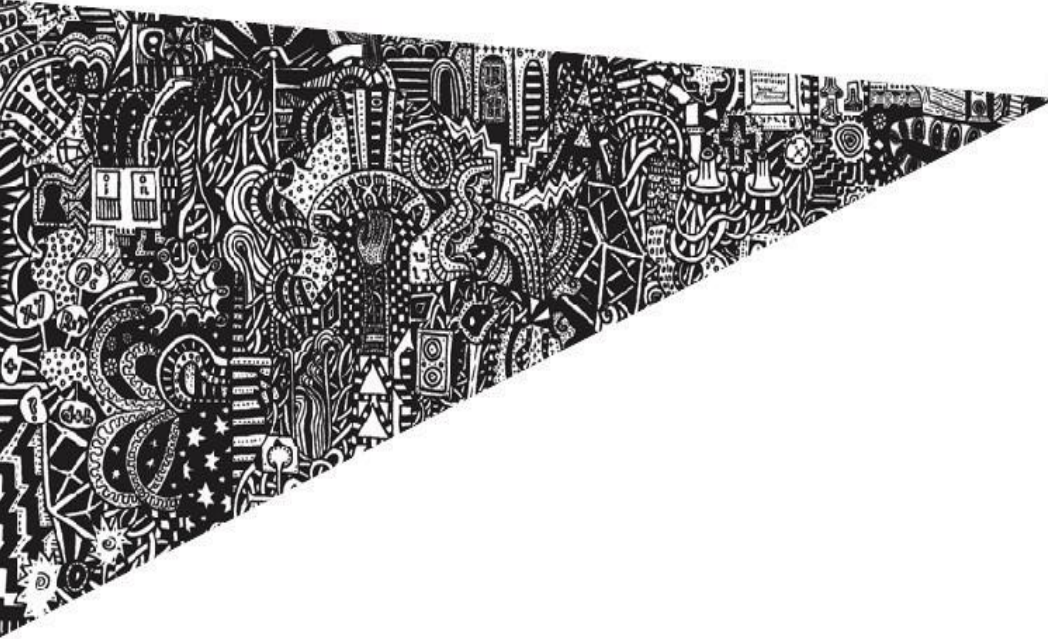

Stenungsunds kommun, kommunrevisionen

Granskning av bokslut 2018-12-31

Innehåll

1. Inledning	2
2. Måluppfyllning	3
3. Kommentarer till resultaträkningen	7
4. Kommentarer till balansräkningen	7
4.1. Materiella anläggningstillgångar	7
4.2. Immateriella anläggningstillgångar	7
4.3. Kundfordringar	7
4.4. Övriga fordringar	8
4.5. Fordran på Migrationsverket.....	8
4.6. Exploateringsområden	8
4.7. Avsättning för pensioner.....	8
4.8. Avsättning för täckande av deponi.....	8
4.9. Vinst affärsverksamhet.....	9
5. Upplysningar i årsredovisningen	9
Bilaga 1	10

1. Inledning

Vi har granskat kommunens årsredovisnings resultat- och balansräkningar med nothänvisningar, kassaflödesanalyser, driftsredovisning och investeringsredovisning.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Kommunen följer inte Lag om kommunal redovisning kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar 460,2 mnkr som avsättning i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. Kommunens redovisning av pensioner innebär också att årets resultat är 14,2 mnkr högre redovisat än om lagen följts. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild.

Vår bedömning är att granskat material i övrigt överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed och att bokslutet och årsredovisningen i alla väsentliga delar är korrekt upprättat.

Efter utförd revision avseende räkenskapsåret 2018 lämnas härmed följande bokslutsrapport där de väsentligaste iakttagelserna för en bedömning av kommunens bokslut år 2018 kommenteras. I denna rapport sammanfattas våra mest väsentliga iakttagelser från granskningen i avvikelseform. Syftet med rapporten är att uppmärksamma förhållanden som bör åtgärdas samt att ge förslag till förbättringar. Baserat på de revisionsåtgärder som genomförts har inget framkommit som tyder på att det skulle föreligga väsentliga brister i kommunens interna kontroll. Observera att vår granskning av den interna kontrollen inte omfattat en fullständig genomgång i syfte att kartlägga alla tänkbara brister.

Rapporten har lästs av personalen på ekonomiavdelningen.

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhöles den 28 februari 2019. I årsredovisningen redovisas ett resultat om 68,2 mnkr och ett eget kapital om 254 mnkr för kommunen. Motsvarande siffror för koncernen är 95,9 mnkr och 671,8 mnkr.

2. Måluppfyllning

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner:

- att kommunfullmäktige skall fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning”
- att uppföljning av dessa mål skall göras i delårsrapport och årsredovisning
- att kommunens revisorer skall granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning skall styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Det är endast av fullmäktige fastställda mål inom ramen för god ekonomisk hushållning som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Initialt är det kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen skall utvärdera uppfyllelsen av de mål kommunfullmäktige fastställt. Därefter skall revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Kommunfullmäktige i Stenungsund har i budget 2018 och strategisk plan 2018–2020 fastställt fyra finansiella mål och 10 verksamhetsmål (så kallade inriktningsmål). I budgeten anges att god ekonomisk hushållning uppnås genom att 70 % av de finansiella målen samt inriktningsmålen är uppfyllda eller delvis uppfyllda.

2.1.1. Avstämning av balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Avstämning av balanskravet skall göras i delårsrapport och årsredovisning. Vid avstämning av balanskravet får realisationsvinster inte medräknas.

Avstämning mot balanskravet:

Mkr	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	68,2
Justering för realisationsvinster	-
Pensionsförpliktelser före 1998	-14,2
Positivt balansresultat	54,0

Kommunen uppfyller därmed balanskravet.

2.1.2. Finansiella mål

I budget 2018 har kommunfullmäktige antagit fyra finansiella mål. De redovisas nedan tillsammans med måluppfyllelsen enligt årsredovisning 2018.

- *Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 99,5 % i genomsnitt över rullande femårsperioder.*

Nettokostnadsandelen för 2018 uppgår till 95,5 %. Sett över den senaste femårsperioden så uppgår nettokostnadsandelen till 94,6 %. Målet bedöms därmed uppfyllt.

- *Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande femårsperioder.*

Självfinansieringsgraden för 2018 uppgår till 117,4 %. Sett över den senaste femårsperioden så uppgår självfinansieringsgraden till 87,3 %. Målet bedöms därmed uppfyllt.

- *Soliditet ska förbättras eller hållas oförändrad.*

Soliditeten uppgår till 14,5 % vid årets slut. Vid bokslutet 2017 uppgick den till 10,7 %. Målet bedöms därmed uppfyllt.

- *Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.*

Kommunens skattesats har inte förändrats. Målet bedöms därmed uppfyllt

Sammanlagt gör kommunstyrelsen i årsredovisningen bedömningen att samtliga fyra finansiella mål har uppfyllts.

2.1.3. Verksamhetsmässiga mål

I årsredovisningen 2018 redovisas en sammanställning av måluppfyllelsen för samtliga inriktningsmål. Kommunfullmäktige antog 10 inriktningsmål i budget 2018. Kommunstyrelsen bedömer att fem mål har uppfyllts och att fyra delvis uppfyllts. Ett mål har inte uppfyllts.

I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för samtliga inriktningsmål. Dessa beskrivs nedan.

- *Fler elever ska klara kunskapsmålen i grundskolan och därmed få behörighet till gymnasiet*

Resultatet för tre av fyra indikatorer är lägre än föregående år, men det finns en positiv utveckling gällande behöriga till gymnasiet. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

- *Fler ungdomar ska fullfölja sin gymnasieutbildning*

Andelen elever som har tagit examen inom fyra år, det vill säga fullföljt sin gymnasieutbildning, har ökat. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Andelen av befolkningen som får försörjningsstöd ska minska*

Det är en jämförelsevis liten andel av befolkningen i Stenungsunds kommun som får försörjningsstöd, 2,6 % 2018, 2,6 % 2017 och 2,5 % 2016. Det ska jämföras med medelvärdet för riket som är 4,2 % 2018. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Stenungsund ska förbättra sitt företagsklimat*

Kommunen har försämrat sin placering i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. Kommunen placerade sig på plats 77 av 290 kommuner (2016 placerade sig kommunen på plats 61). Målet bedöms som ej uppfyllt.

- *Bostadsbeståndet ska öka med 170 bostäder per år över en femårsperiod*

Under 2018 ökade bostadsbeståndet med 87 bostäder. Prognosen för målet, sett över en femårsperiod, bedöms dock som god. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

- *Stenungsunds kommun ska verka för ett tryggt åldrande*

Antalet olika vårdare som besöker en hemtjänsttagare under en 14-dagarsperiod under 2018 ligger på samma nivå som 2017 – 17 personer. Under året har väntetiden för att få en plats på ett av kommunens särskilda boenden minskat från 84 dagar till 53 dagar och är nu detsamma som medelvärdet i riket. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

- *Barn och unga ska prioriteras i kulturverksamheten*

Genom verksamhetsmässiga samarbeten med förskola och grundskola har barn och unga kunnat prioriteras i enlighet med inriktningsmålet. Indikatorn mäter endast antalet barn inskrivna i kulturskolan, men utöver det nådde kulturskolan över 1 000 barn med sin verksamhet under 2018. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Medarbetare i Stenungsunds kommun ska uppfatta arbetsplatsen som hälsosam och attraktiv.*

Sjukfrånvaron bland kommunens anställda har minskat och trenden är tydlig. I årsredovisningen redovisas jämförelse mellan 2016 och 2018. 2016 var sjukfrånvaron 7,6% och 2018, 6,7%. Andelen anställda i kommunen som har heltid har ökat från 69,2% 2016 till 72,9% 2018. Även andelen anställda som har en sysselsättningsgrad under 70% har minskat, från 6,5% 2016 till 6,1% 2018. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Stenungsunds kommun ska verka för en hållbar utveckling och därför minska sin påverkan på miljön och klimatet*

2018 års energiförbrukning är lägre än 2017. Utläcket av producerat dricksvatten har sjunkit från 26% till 24%. Matsvinnet på samtliga förskolor och skolor har sjunkit. Målet bedöms som uppfyllt.

- *Integrationen av nyanlända ska vara effektiv*

Indikatorn att 2/3 av de nyanlända (21 - 65 år) som har fått uppehållstillstånd är självförsörjande inom två år, har en positiv utveckling. En majoritet av de som har gått ut etableringsprogrammet är i studier eller arbete 90 dagar efter etableringsprogrammets avslut. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Med hänvisning till att samtliga finansiella mål har uppfyllts samt att 90 % av inriktningsmålen har uppfyllts eller delvis uppfyllts konstaterar kommunstyrelsen i årsredovisningen att Stenungsunds kommun bedriver en verksamhet med god ekonomisk hushållning.

2.1.4. Bedömning av måluppfyllelse

Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 12 kap. 2 §, granskat om resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Redovisningen av målen är överskådlig och ger en bild av den samlade måluppfyllelsen.

Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Vi delar kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning uppnåtts.

3. Kommentarer till resultaträkningen

Resultaträkningen har granskats utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, kontoanalyser, verifikationsgranskning samt jämförelse mot utfall föregående år och budget.

Kommunen redovisar ett resultat för år 2018 om 68,2 mnkr, vilket är 56,4 mnkr högre än budget. Avvikelsen mot budget förklaras till väsentlig del av exploateringsvinster (31,5 mnkr) och lägre kostnader än vad som budgeterats kommunövergripande. I årsredovisningen återfinns kommunens resultatanalys.

4. Kommentarer till balansräkningen

4.1. Materiella anläggningstillgångar

Vi har stickprovsvis granskat aktiveringar under året. Vi har även stickprovsgranskat pågående projekt.

Sedan räkenskapsåret 2014 gäller rekommendationen RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar. Enligt rekommendationen ska komponentavskrivning tillämpas när olika komponenter i en anläggningstillgång har väsentligt olika nyttjandeperioder. Kommunen tillämpar från och med räkenskapsår 2018 komponentredovisning för nyanskaffningar. En genomgång och värdering av kommunens äldre anläggningstillgångar inom VA, gata och fastighet har gjorts under året och en indelning i komponenter kommer att göras under 2019. Avsteget från 11.4 upplyses om i årsredovisningen bland redovisningsprinciper.

4.2. Immateriella anläggningstillgångar

Kommunen har under året aktiverat 2,5 mnkr avseende immateriella anläggningstillgångar. Vi har stickprovsvis granskat ingående poster i syfte att verifiera att aktiverade poster uppfyller krav för aktivering. Vår bedömning är att posten är i allt väsentligt korrekt.

4.3. Kundfordringar

Kommunens hantering av osäkra kundfordringar sker genom samverkansbolaget SOLTAK. Kundfordringar äldre än tre månader redovisas som osäker fordran. Reserveringen har gjorts centralt under finansverksamheten och belastar resultatet med -6,1 mnkr (8,9 mnkr).

Kundfordringar uppgår i kommunen per balansdagen till 28,4 mnkr, vilket är 4,4 mnkr lägre mot årsbokslutet 2017. Avvikelsen bedöms vara inom normal variation på posten och enligt förväntan.

Vi har likt föregående år inte kunnat erhålla en kundreskontra i Excel efter byte av ekonomisystem. Vi rekommenderar kommunen att utreda möjligheterna att ta ut en kundreskontra i Excel.

4.4. Övriga fordringar

Kommunen har en fordran avseende gatukostnadsersättningar om 4,5 mnkr avseende förbättring av gator i Stora Höga södra industriområde. Fakturering har skett till berörda fastighetsägare i enlighet med en särskild gatukostnadsutredning i början av 2017. Ungefär hälften av fastighetsägarna har betalat medan övriga fastighetsägare har bestridit fakturorna. Kommunens bedömning är att de har rätt att ta ut gatukostnadsersättning för de åtgärder som vidtagits och har för avsikt att driva in de kvarstående fordringarna. Kommunen har av denna anledning inte bedömt fordringarna som osäkra. Vi har inte anledning att göra en annan bedömning innan en rättslig prövning har skett.

4.5. Fordran på Migrationsverket

Kommunen har i årsbokslutet en fordran på Migrationsverket om ca 5 mnkr (7,7 mnkr). Kommunen bedömer i dagsläget fordran på Migrationsverket som säker. Vi har inte anledning att göra annan bedömning.

4.6. Exploateringsområden

Exploateringsområdena uppgår till ca 65,2 (54,7) mnkr i årsbokslutet. Kommunens bedömning är att inget nedskrivningsbehov föreligger för dessa områden. Kommunen följer RKR 18 i allt väsentligt vid redovisning av exploatering.

4.7. Avsättning för pensioner

Pensionsskulden ska enligt den kommunala redovisningslagen redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att endast pensioner intjänade från 1998 ska skuldföras. Tidigare intjänade pensioner ska tas upp som ansvarsförbindelse och inte skuldredovisas i balansräkningen. Från och med 2011 redovisar kommunen hela pensionsförpliktelsen i balansräkningen. Denna hantering är därmed inte i linje med den kommunala redovisningslagen. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild. Kommunen har i årsredovisningen upplyst om avsteget mot gällande lagstiftning men har inte lämnat upplysning om avstegets effekter på resultat- och balansräkning.

4.8. Avsättning för täckande av deponi

En ursprunglig avsättning om 4 mnkr gjordes år 2009 för att möta framtida kostnader för de avslutade deponierna Rinnela och Stripplekärr. Avsättningen avser provtagning och analys samt omhändertagande av lakvatten.

2016 gjordes en uppdatering av beräkningen och det resulterade i en ytterligare avsättning om ca 2,1 mnkr. Under året har en omprövning gjorts och avsättningen har ökat med 0,4 mnkr. 0,2 mnkr har tagits i anspråk under året. Avsättningen för deponi uppgår till 4,4 mnkr per årsbokslutet, vilket är linje med kommunens prognos. Vår bedömning är att kommunens beräkning synes rimligt beaktat den osäkerhet som råder vad gäller avsättningar för återställande.

4.9. Vinst affärsverksamhet

Från och med 2018 redovisas avgiftskollektivets vinst om 10,2 mnkr (4,6 mnkr) som en kortfristig skuld i balansräkningen. Detta för att tydliggöra kommunens skuld till abonnenterna. Justering av föregående års siffror har gjorts och upplysning lämnas i årsredovisningen.

5. Upplysningar i årsredovisningen

I samband med vår granskning av årsredovisningen har vissa noteringar gjorts där upplysningar som krävs enligt lag eller rekommendation inte lämnats. Se bilaga 1 för en förteckning över noteringarna.

Göteborg den 25 mars 2019

Hans Gavin
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Maria Strandberg
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Bilaga 1

Följande noteringar avseende årsredovisningen har gjorts:

- Kompletterande information om antalet visstidsförordnanden och särskilda villkor som avviker från vad som är normalt och som kan leda till betydande ekonomiska konsekvenser saknas i not (RKR 2.1)
- Upplysning lämnas inte för varje slag av materiell anläggningstillgång avseende (RKR 11.4).

Hänvisningarna ovan i parantes är till Lagen om kommunal redovisning (LKR) samt rekommendationer från Rådet från kommunal redovisning (RKR).